STICUSA KNIPSELKRANT 17

De Beurs Maandag 19 december 1983

Congres over taal, politiek en sociale problemen afgesloten

WILLEMSTAD - Vanaf donderdag 15 december tot en met jongstleden zaterdag werd in het Concorde Hotel een congres gehouden voor voornamelijk professoren en wetenschappelijke werkers van diverse universiteiten in Canada, de Verenigde Staten, Europa en Afrika. Een vijftigtal deelnemers hebben zich drie dagen lang beziggehouden met een groot aantal onderwerpen die te maken hebben met de invloed van taalpolitiek op de sociale problematiek van verschillende landen of van verschillende regio's van de wereld. Dr. Juan Cobarrubjas van de Seton Hall University had de papers uitgekozen die hier behandeld werden. Hij had ook de leiding van het congres. De administratieve leiding berustte bij Dr. Robert St. Clair uit Louisville.

De Beurs heeft na afloop een aantal deelnemers geïnterviewd over hun bevindingen gedurende dit congres. Gezien het feit dat het belegd werd in een vreemd land met zeer weinig plaatselijke deelname en in het geheel geen logistieke en administratieve steun, mag het geheel als geslaagd worden beschouwd. Meestal worden dit soort congressen belegd in universiteitssteden, waar men op allerlei wijze steun ondervindt van de universitaire gemeenschap.

Helaas hebben een aantal deelnemers die hadden ingeschreven en ook een "paper" zouden brengen moeten afzeggen, zodat maar tweederde van het voorgenomen programma kon worden afgewerkt. Het was de bedoeling mensen van verschillende disciplines bijeen te brengen en dit is goed geslaagd. "The Forum for interdisciplinary research" is geen officiele organisatie. De deelnemers doen dat allemaal a titre personnel en meestal voor eigen rekening. Dit hield in dat deelnemers uit India, de Arabische landen en Afrika soms moesten afzeggen vanwege de hoge reiskosten.

De belangstelling vanuit de Antillen was miniem. Wij zagen Mevr. Marlene Middelkamp die het Forum helemaal volgde en enige medewerkers van het Instituto Lingwistiko Antillano, die een gedeelte van de conferentie bijwoonden. Enige tijd geleden werd gedurende een lezing van Dr. James Cummins op de UNA een groot aantal stencils verspreid waarin deze conferentie werd aangekondigd. Men kan moeilijk stellen dat niet vooruit bekend was dat deze mogelijkheid bestond voor deelname aan dit bijzonder interessant congres. Iemand merkte op dat de Antilliaanse intellectuelen blijkbaar liever lui zijn dan moe.....

Het is jammer dat de belangstelling zo summier was omdat hier onderwerpen werden behandeld van omstandigheden die overeenkomen met het probleem van het Papiamento. De verhandeling over het gebruik van de taal van Tahiti in Polinesië en Sesoto, de taal van vele volksstammen in het zuidelijk deel van Afrika, en in het land Lesotho spraken voor zich zelf. In de laatste plenaire vergadering werd besloten volgend jaar wederom zulk een congres te organiseren en wel in Freeport op de Bahamas.

De Beurs Dinsdag 20 december 1983

ZJOZJOLI IN HET JAAR 2110

WILLEMSTAD - Het kinderkoor Zjozjoli zal ook dit jaar weer met een musical op de beeldbuis verschijnen.
Deze musical, welke door de COT wordt gesponsored, zal op 26 december a.s. om half zeven 's avonds door Tele-Curaçao worden uitgezonden.

De musical "2110", met als ondertitel "Kome bon i hari barika yen", is zowel edukatief als ontspannend en deel van een projekt van het Centraal Schoolmelkkomité te Rijswijk.

Met toestemming vanuit Nederland heeft Enid Hollander de muziek en de teksten 'vertaald' en, met behulp van deskundigen op Curaçao, de musical aangepast aan de Antilliaanse jeugd.

Er is bijvoorbeeld meer nadruk gelegd op het gebruik van groenten en fruit, uitgaande van onze 'Grupo di 7': kuminda salú, kurpa salú.

Dankzij de medewerking van de UNA, SDK, de Proeftuin, Eric Schoop en de diëtiste Jacqueline Mambi-Merkies, kan het kinderkoor Zjozjoli op tweede Kerstdag een hypermoderne en wervelende musical voor kinderen presenteren, met zang en dans door alle 28 leden van het koor.

Antennes gaan buiten Playa

Zendvermogen van Voz di Bonaire groter

KRALENDIJK — Binnenkort zal het plaatselijke radiostation Voz di Bonaire de zendcapaciteit aanmerkelijk gaan uitbreiden. De gebruikelijke 3 Kw capaciteit waarmee nu uitgezonden wordt, zal vermoedelijk vijf Kw worden, terwijl ook het antennepark van het station verplaatst zal worden buiten de bebouwde kom.

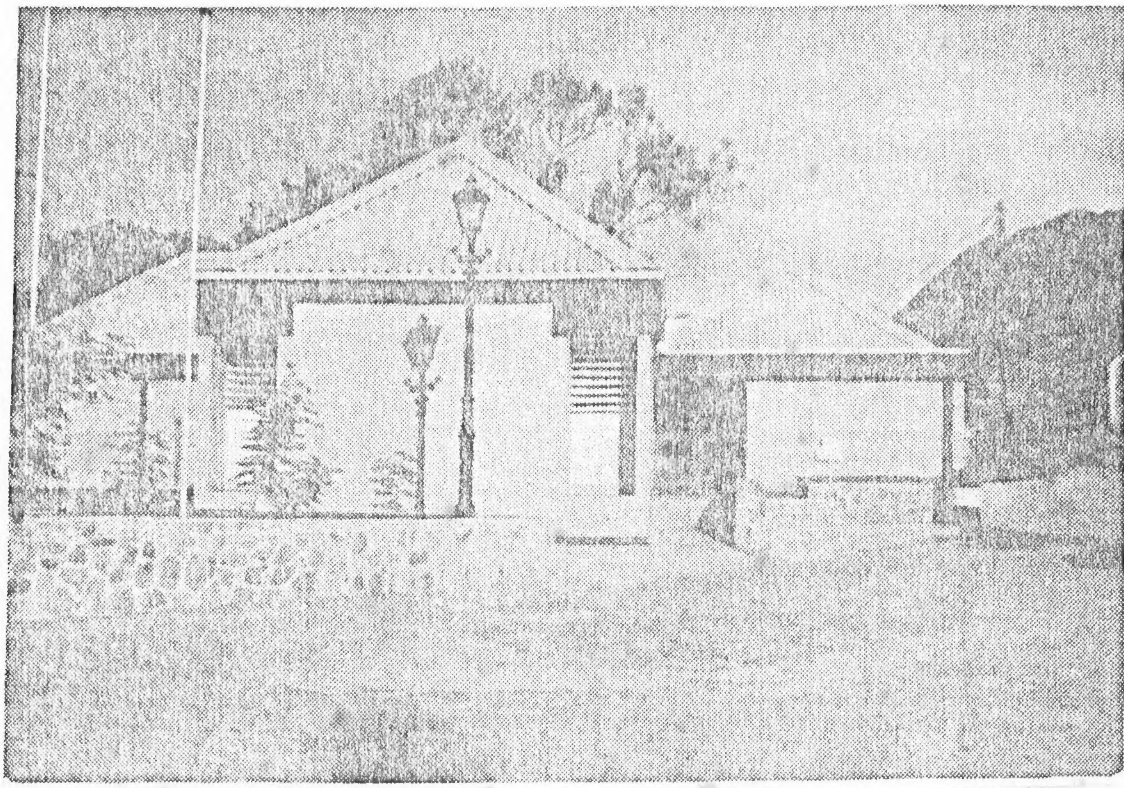
Vanaf 1980 is Voz di Bonaire, dat tot die tijd draaide als Hoyer 3, in handen van een nieuwe maatschappij Radiodifucion Nobo. Stationmanager is Feliciano Piloto die ongetwijfeld nieuw leven heeft geblazen in het bezadigde bestaan van het enige radiostation voor de lokale bevolking op Bonaire. Inmiddels ziet het er wel naar uit, dat het bedrijf economisch gezien redelijk gezond draait.

Volgens Piloto wordt er veelvuldig op de programma's van Voz di Bonaire gereageerd en in de meeste gevallen blijkt de bevolking wel tevreden te zijn met de uitzendingen. Voor het komende jaar, aldus Feliciano Piloto, staan er dan ook weinig wisselingen in het programma te wachten. Een probleem dat zich in feite al voordoet vanaf het begin van de oprichting van het radiostation dat in eerste instantie op een vermogen van één Kilowatt draaide is de enterferentie van krachtiger stations, waarbij vooral de Venezolaanse station de zenders met een klein vermogen uit de ether wegdrukken. De verhoging tot 3 Kw blijkt niet voldoende en komend jaar zal uitgezonden worden met een vermogen van 5 Kilowatt.

De verplaatsing van het antennepark is een gevolg van de eisen die de Landsradiodienst (LRD) stelt. Tijdens het twintigjarig bestaan van de radiozender in 1981 bracht Piloto in zijn toespraak al naar voren, dat binnen de bebouwde kom geen antennes of zenderpark getolereerd werden.

THE BOTTOM — Een knappe prestatie heeft de 7-jarige Zuleyka Levenstone uit The Bottom op Saba geleverd: zij won een prijs in een tekenwedstrijd die door Japan werd georganiseerd en waaraan kinderen uit de hele wereld konden meedoen. De Saba Jaycees kregen uit Japan het verzoek om de Sabaanse schooljeugd te stimuleren deel te nemen aan deze wedstrijd om op die manier de vriendschapsbanden met Japan wat aan te halen. Van de 30.000 inzendingen (uit alle hoeken van de wereld), die Japan te verwerken kreeg, werden er 1.000 beloond met een prijs. Ook Zuleyka kreeg uit Japan bericht dat haar inzending, een carnavalsoptocht, bijzonder gewaardeerd werd. Zij ontving hiervoor een zilveren medaille, die haar door gezaghebber Smith persoonlijk werd overhandigd. Op de foto vlnr gez. Smith, Zuleyka en haar moeder.

ORANJESTAD — Het culturele leven op St. Eustatius is verrijkt met een prachtige nieuwe openbare bibliotheek, dat gebouwd is van ontwikkelingsgeld uit Nederland. De Gertrude Judson Library is vernoemd naar een dame uit Chicago, die in 1922 een aantal bibliotheken heeft opgericht op de Bovenwindse eilanden. De verhuizing van de bibliotheek naar het nieuwe gebouw is de 3e die het sinds zijn oprichting heeft ondergaan. In het begin was het gehuisvest in het oude gebouw dat tegenover de Government Guesthouse en naast Fort Oranje stond. Op een gegeven moment werd het gebouw te bouwvallig en moest er naar een andere huisvesting uitgekeken worden. Op dat moment stond de bovenverdieping van de Government Guesthouse leeg en mocht de bibliotheek de ruimte tijdelijk gebruiken. Deze plaats was toch ook al bouwvallig aan het worden, zodat er toch hard gedacht werd aan een nieuw gebouw. De bibliotheek was tot 1976 in privé handen, waarna het overging naar de SSWWO. Op St. Eustatius waren er twee bibliotheken, de Gertrude Judson Library en de Bicentannial, die in 1983 een fusie zijn aangegaan en zich samengevoegd hebben in het nieuwe gebouw. Het heeft nog heel wat voeten in de aarde gehad voor het werd gebouwd. Het zou namelijk eerst bij het Community Centre gebouwd worden, maar dat heeft Nederland toen afgekeurd, òmdat het teveel geluidsoverlast zou hebben van de GRAF en omdat het niet centraal genoeg gelegen zou zijn. Dus moesten er nieuwe tekeningen komen. Toen werd er besloten om het bij de katholieke kerk te bouwen maar dat keurde de commissie van St. Eustatius af. Toen viel het oog op een stukje land tegenover de Government Guesthouse. De grond was van het eilandgebied St. Eustatius en werd beschikbaar gesteld door de regering, maar toen moest er nog 25% van het geld beschikbaar worden gesteld door St. Eustatius zelf. Dit was niet mogelijk en St. Eustatius heeft toen aangeklopt bij de centrale regering. Het resultaat daarvan was, dat de dienst Cultuur en Opvoeding het geld bijgedragen heeft. Toen pas kon er aan de bouw begonnen worden. Het is een prachtig bibliotheek geworden. Binnen is het ruim en licht. De meeste boekenplanken zijn nog half leeg, maar er worden boeken verwacht, die geschonken zijn door het Julianafonds. Verder worden er nog boeken besteld met geld dat beschikbaar is gesteld door het Beatrixfonds.

Amigoe

DINSDAG 20 DECEMBER 1983

Kerstconcert Orfeon Crescendo

WILLEMSTAD— Het koor Orfeón 'Crescendo' zal traditiegetrouw een kerstconcert geven in de kerk van Brievengat. Het koor staat onder leiding van Frank Davelaar en het concert vindt plaats op dinsdag 20 december om half negen 's avonds.

Aan het concert werken onder ander mee: Vera Stern, die de harpbegeleiding op zich neemt en de twee hoornisten Cesar Rosario en Pedro Mojica uit Puerto Rico. Als solisten zullen optreden: Babara Newton, Rita van Buuren, pater Bernadino van Baars en Nic Møller.

Saba's gezaghebber Whitcliff Smith:

Ik ben geen idealist, veel meer een realist

THE BOTTOM — "Ik laat de dingen op me afkomen en als er bepaalde beslissingen genomen moeten worden, dan overweeg ik die. Zo ook met de mogelijkheid die zich voordeed om gezaghebber van Saba te worden".

Aan het woord is Saba's eerste burger, Whitcliff Smith, die sinds 1 november j.l. de heer Sorton als gezaghebber opvolgde. Ruim 7 weken is Smith nu belast met de functie van gezaghebber nadat hij 4 jaar als hoofd op het departement van Onderwijs op St. Maarten werkzaam was.

Geboren en getogen op Saba vertrok Smith na de lagere school naar St. Maarten, waar hij de MULO doorliep. Na zijn MULO - examen zette hij zijn studie in Nederland voort op de Groen van Prinsteren - kweekschool in Doetinchem. Met zijn onderwijzers - diploma op zak solliciteerde bij bij het RK Schoolbestuur op St. Maarten naar een betrekking op Saba. Omdat er op Saba op dat moment geen vacature was, werd Smith op St. Maarten een baan op een lagere school aangeboden. Na 2 jaar werd hij benoemd bij het voortgezet onderwijs waar hij Engels en de AVO - vakken doceerde. Een jaar later werd hem gevraagd op het Pedagogisch Didaktisch bureau onder leiding van Mackay te komen werken om behulpzaam te zijn bij het ontwikkelen van bepaalde programma's in verband met het invoeren van Engels op de lagere scholen.

Als hem in 1977 een studie - opdracht in New York wordt aangeboden, vertrekt Whitcliff voor 2 jaar naar Amerika om zich te verdiepen in Curiculum Development en Management. De studie wordt met succes afgesloten en in 1979 keert Whitcliff op St. Maarten terug waar hem de functie van hoofd van het departement van Onderwijs wacht.

En dan, in 1983, wordt hem gevraagd naar zijn geliefde geboorte - eiland te komen voor de functie van gezaghebber. "Ik heb die mogelijkheid overwogen, de voor- en nadelen afgewogen en ja gezegd", aldus Smith. "Ik denk ook", vervolgt hij, "dat het een goede zaak is niet te lang op een post te blijven zitten. Het gevaar is dan groot dat je vastroest en inslaapt. Na een jaar of 4, 5 weer aan iets nieuws beginnen, betekent je weer opnieuw te moeten inspannen en wakker blijven".

Als gezaghebber bekleedt Smith de functie van plaatselijk hoofd van politie, voorzitter en secretaris van het Bestuurscollege en de Eilandsraad, vertegenwoordiger van de Landsregering, hoofd van alle Lands- en Eilands - afdelingen en vertegenwoordiger van de koningin. En alsof dat nog niet genoeg is, merkt Smith op: "Dat is allemaal officieel, maar onofficieel heb ik met alles wat op Saba gebeurt, te maken!"

Dat is nogal wat, maar Smith zegt: "Als hoofd op het departement van Onderwijs op St. Maar-

WHITCLIFF SMITH
...samen met zijn echtgenote in The Bottom...

zie verder p. 5

Vervolg W. Smith

ten heb ik een pracht leerschool gehad. Er zijn", aldus Smith, "veel overeenkomsten tussen mijn vorige baan en mijn huidige: administratie, management, personeels- en financieel beleid, vergaderen en het reizen, alhoewel ik geloof en hoop (!) dat dat laatste minder zal zijn".

Smith heeft de indruk dat zijn invloed als gezaghebber groot kán zijn. "Je krijgt veel informatie, je moet adviseren en proberen de mensen van binnenuit te motiveren voor bepaalde zaken". Volgens zijn zeggen is hij geen idealist, veel meer realist. "Ik ga uit van bepaalde concrete situaties en van de mensen waarmee ik werk. Samen moet je dan een bepaalde kant proberen op te gaan om tot resultaten te komen".

Voordat Whitcliff naar Saba vertrok, had hij zich dan ook geen bepaalde illusies of voorstellingen gemaakt van de situatie die hij daar zou aantreffen. Wel was hij op de hoogte van bepaalde problemen waarmee ook Saba worstelt. Hij noemt met name het drugsprobleem dat op Saba griezelig snel toeneemt. Hieraan wil hij, samen met de verantwoordelijke mensen, zo snel mogelijk aan werken.

Voor wat de toekomst van Saba betreft, ziet Smith dat de drie Bovenwindse eilanden, St. Maarten, St. Eustatius en Saba, bepaalde samenwerkings - verdragen gaan tekenen. Hij zegt niet de indruk te hebben dat het mogelijk is onafhankelijk van Nederland te opereren. "Daar missen we eenvoudigweg de middelen voor. Het geld moet ergens vandaan komen". Toch is het Sabaanse gouvernement al jaren bezig de mensen het belang van een eigen bron van inkomsten te overtuigen, opdat Saba in de toekomst zo min mogelijk afhankelijk zal zijn van anderen. Men denkt daarbij aan het stimuleren van het toerisme, het aantrekken van kleine industrieën, het ontwikkelen van de landbouw en visserij.

Voor zijn hobbies denkt Smith tussen al zijn drukke werkzaamheden door, nog wel tijd te hebben: muziek, schrijven en lezen. In 1976 verscheen een bundeltje met gedichten van Whitcliff Smith "A voice from Windward", terwijl in 1982 een bundel verscheen met verzameld werk van St. Maartense dichters. In 1982 kwam "Windward Island Verse" op de markt: een boekwerkje dat de ontwikkeling van de Bovenwindse poëzie onder de loep neemt. Tenslotte verscheen in 1983 "Mind a drift" met gedichten van Smith zelf.

In het verleden heeft de Sabaanse gezaghebber ook al eens wat kinder - musicals geschreven, terwijl hij in de tijd dat hij in Nederland studeerde, begon met het op muziek zetten van bepaalde gedichten en gebeden.

De meeste inspiratie voor zijn hobbies doet Smith op in de natuur. Alhoewel hij Saba al meerdere malen bezongen heeft, zal de nieuwe woon - omgeving hem ongetwijfeld nog genoeg inspiratie kunnen geven voor nog meer lofzangen op het schitterende Saba. Een gedicht van Whitcliff Smith uit: "Mind a drift".

Saba green
extinct queen
Soaring proudly out the sea
God's token of creativity

Where'er you roam
Far or near

The image of Saba
Clings vivid and clear.

Saba green
extinct queen
Soaring proudly out the sea
God's token of creativity

The other islands can't compete
With the tranquil beauty
You're sure to meet on

Saba green
extinct queen
Soaring proudly out the sea
God's token of creativity

No tongue can tell
No pen can write
The feelings here
sceneries ignite

Amigoe DONDERDAG 22 DECEMBER 1983

TeleCuraçao in sfeer van kerst

WILLEMSTAD— Tele-Curacao zal de komende dagen via haar programma's bijdragen aan de kerstsfeer. Op vrijdag 23 december zendt Tele-Curacao de kerst editie van Sesamstreet uit om vijf uur 's middags. Dit programma wordt gevolgd door een special met kerstliederen.

De RVD presenteert om half acht een half uur met Orfeon Crescendo en om half negen brengt Tele-Curacao een half uur gevarieerde muziek. 'Maria un di nos' staat om negen uur op het programma. Een produktie van pastoor Plata met medewerking van Tele-Curacao. Het laatste programma op de vrijdag van Angel Job zal ook een kersttintje hebben.

Zaterdag 24 december opent Tele-Curacao haar uitzending met het kinderprogramma 'Cosmic Christmas'. Tante Irma zal daarna in Tele-Fiesta ook aandacht besteden aan de kerst. Chips volgt haar om zes uur op met de aflevering 'Christmas Watch' en om half acht gaan Humberto Nivi en Vivienne Frans de lucht in met kerstliederen. Ook Pink Panther viert het kerstfeest vóór Notisiero Tele-8 samen met Rikesa Universal een kerstuitzending van twee uur presenteren.

Om half elf staat Tele-Curacao in verbinding met het Vaticaan om vandaaruit de kerstmis opgedragen door Paus Johannes Paulus 2 uit te zenden.

Met Kerstmis zelf, op 25 december, begint Tele-Curacao om drie uur 's middags met een Kerst-show van P.T.L. Dat wordt om vier uur gevolgd door een klassiek concert met het Weinachtsoratorium van Johan Sebastian Bach. Om half vijf zal de balletuitvoering 'The Rats' van Ecole de Danse uitgezonden worden. Chin Behilia heeft om zes uur een speciale Kerst-Telepatria. Ook George Williams zal om negen uur in een speciaal programma optreden. Geen «lucha liber» (worstelen) op Kerstmis maar een andere Kerst-show om tien uur.

Tweede Kerstdag, 26 december, om half zes zal het kinderprogramma 'The Magic of X'mas' uitgezonden worden, gevolgd door het koor Zjozjoli 2001 onder leiding van Enid Hollander. Om negen uur begint het programma 'Grammy Hall of Fame'. De tweede Kerstdag wordt afgesloten met een Kerstconcert van de NOS uit Nederland van het Departement van Kultuur en Opvoeding.

Amigoe 20-12-83

Ars Cantandi met gevarieerd concert

KRALENDIJK — Ter gelegenheid van het feit dat het gemengd koor Ars Cantandi voor de tiende achtereenvolgende maal de bevolking van Bonaire in de gelegenheid stelde getuige te zijn van uiterst zuivere en harmonisch verantwoorde toonkunst zo rond de Kersttijd, had dirigent George Cooper een programma samengesteld dat opgebouwd was uit reeds gezongen repertoire. In diverse talen, begeleid door Sue Felix aan de piano, zong het gemotiveerde koor (bestaande uit 19 personen) zeer consciëntieus, melodieus en gepuncteerd, met voldoende aandacht voor articulatie en ronding van de klank/melodie, verantwoord ouder en jonger werk van bijvoorbeeld Cuypers, Sweelinck, Martin en Händel.

Tijdens het goed bezochte concert werd eens te meer bewezen dat, met enthousiasme, geloof in zuiverheid en een gekwalificeerd koorleider, amateurs ongelooflijke prestaties op muzikaal terrein kunnen leveren. De stemmen waren uitstekend op elkaar afgestemd (de a-cappella stukken waren formidabel), alhoewel de sopranen hun volume iets kunnen temperen, waardoor alten (5) en de helaas altijd in vere minderheid aanwezige tenoren en bassen (wereldwijd probleem, waardoor veel diepgang en de gloedvolle ondertonering bij veel schitterend gecomponeerd koorwerk praktisch geheel verloren gaat) het iets gemakkelijker krijgen.

Bij de alten dien ik beslist April Hurd te noemen die, evenals de zelfverzekerde en als zodanig musicerende tenor Dennis Gast, niet alleen schitterende stemmen hebben (waarom geen solo's?), maar ook een uiterst positieve invloed hebben op de hen omringende mede-koorleden. Het oude en polyfonisch getinte 'Hoe schoon lichtet de morghen ster?' van Sweelinck was zeer klankrijk, doch een intensere barokke benadering was op zijn plaats geweest. Wederom: een meer piano-dynamisch sopranenkoor zou dit stuk tot hoogtepunt van het concert hebben gemaakt.

Nu werd dat het Hallelujah uit de Messah van Georg Friedrich Händel; een niet al te gemakkelijk te zingen stuk, maar Cooper heeft ook hier een knap stukje werk geleverd: timbre alsmede het gekozen tempo, met een vibrerend soprano-aandeel deden het ontbreken van het nodige koper- en slagwerk bij dit schitterende slotkoor van het oratorium al gauw vergeten. Immers: de interpretatie en uitvoering van een gecomponeerd werk maken van stemmen de meest belangrijke instrumenten.

Het Noel Nouvelet van Hurford en het dynamiek sterke Transeamus van Cuypers dienen tenslotte nog te worden vermeld vanwege hun rijke karakter: fijne werken voor kamerkoor en -orkest.

Als Ars Cantandi met meer continuïteit zou repeteren, meer inzet zou worden getoond bij het bestuderen van de bladmuziek (begeleiding?) er versterking voor alten, tenoren en bassen zou komen (waarom geen combinatie met het TWR-koor?), dan zou Bonaire het volgend jaar kwalitatief bijvoorbeeld de Missa Bravis van Mozart, een Weihnachts- oratorium van Bach, werken van Josquin Deprez, Buxtehude, Purcell of zelfs Beethoven, Fauré en Rossini kunnen uitvoeren. De kwaliteit heeft dit koor zeker in huis, de dirigent beschikt over voldoende vakmanschap en de lokatie van uitvoering (nieuwe aula SGB) behoeft verder geen betoog. Zet de volgende keer wel het koor verder naar achteren, komt de akoestiek zeker ten goede. Apropos, uniformiteit in kleding, zoals door vooral de vrouwelijke helft van Ars Cantandi getoond, verdient alle lof.

De concerten van dit koor verdienen voortgang (Curaçao, Aruba?), waarbij wel aangetekend mag worden dat er naar een verjongende uitbreiding van de eerder genoemde stemmen dient te worden gezocht: dit zou de kwaliteit van het koor als geheel ten goede komen.

ERIK W. HUIZINGA

Amigoe VRIJDAG 23 DECEMBER 1983

Plaquettes Monumentenzorg

WILLEMSTAD — De echtparen Max Henriquez en Tom Domhof krijgen van de stichting Monumentenzorg Curaçao een plaquette voor hun bijdrage aan architectonisch en cultureel monumentale panden. De plechtigheid van deze overhandiging vindt plaats in het bijzijn van genodigden op dinsdag (27 december) om half zes 's middags op het kantoor van de stichting aan de Consciëntiesteeg 1 op Otrobanda.

De heer en mevrouw Henriquez krijgen de plaquette voor hun zorg over het landhuis Bloemhof aan de Santa Rosaweg, ter hoogte van de padvinders te Zuikertuintje. Daar worden regelmatig exposities gehouden.

Aan de andere kant van de weg verrijst het winkel - complex Bloempot in de stijl van oude Curaçaose gebouwen van de heer en mevrouw Domhof.

Eerder kregen van de stichting net zo'n plaquette aangeboden dr. A. Debrot voor het landhuis Girouette, de directie van de Bank of America voor het voormalige logegebouw dat werd omgedoopt tot hun kantoorgebouw aan het Wilhelminaplein en aan het Bestuurscollege van Curaçao voor het landhuis Hel.

Amigoe VRIJDAG 23 DECEMBER 1983

Frans van Baars in de Taveerne

Landschappen van Hollandse Amerikaan

VRIJDAG, 23 DECEMBER 1983. In de Taveerne werd (te 17.00 uur) een tentoonstelling geopend van schilderijen van Frans van Baars. Deze in de States wonende Nederlander is geboren in Dordrecht; hij bezocht daar regelmatig het museum, terwijl hij er ook vaak de gast was van de inmiddels overleden kunstschilder Flip Haezer.

Aanvankelijk was het geenszins de bedoeling kunstschilder te worden. Van Baars emigreerde naar de United States, alwaar hij zich verbond aan de US Navy. Een ongeluk tijdens diensttijd, waarbij hij z'n nek brak, in 1965, maakte hem ongeschikt voor de dienst. Een dokter, die levenslange verlamming in het vooruitzicht stelde, maakte met deze mededeling Van Baars zo woedend, zo bezeten, dat deze zich hiertegen met hand en tand verzette. Met geduld en met een enorme wilskracht kwam Van Baars letterlijk en figuurlijk weer overeind, al moesten (en nu alleen figuurlijk) de bakens wel verzet worden.

Liefde voor de schilderkunst, herinneringen aan het Dortsch Museum, aan Flip Haezer, en zijn talent voor tekenen en schilderen voerden hem naar de Ivy School of Professional Art in Pittsburgh, Pennsylvania, alwaar hij zich de nodige technieken eigen maakte om als volleerd vakman te kunnen werken. Als zodanig startte hij het Art Department at Coastal Carolina Community College in Jacksonville, North Carolina en was hij er werkzaam als tekendocent. Zijn lievelingsklas was de vijfde; dat zijn jongeren die de vrijheid nemen zichzelf te uiten zoals ze zijn, terwijl ze daarnaast qua leeftijd oud genoeg zijn om te begrijpen wat een docent bedoelt. Na vier jaar hadden juist deze jongeren aan de kunstenaar die nog te veel op 'zeker' speelde duidelijk gemaakt dat hij — wilde hij zichzelf ten volle ontwikkelen — de sprong moest wagen in het o - zo - moeilijke - beroep van full time artiest. Hij deed het, en in dezen voelt hij zich verwant met anderen die niet omderwille van het gewin, maar omderwille van de kunst zich volledig aan de (schilder)kunst wijdden.

Van Baars is in dezen absoluut niet zweverig: er moet hard gewerkt worden, want er moet brood op de plank voor vrouw en kinders! En hij is best wel blij met het beetje internationale erkenning, dat hij inmiddels verworven heeft, want dat maakt het leven echt wel wat aangenamer.

Het zijn voornamelijk landschappen die Van Baars schildert. Voor menigeen die het Nederlandse landschap kent, is het of hij bij het bekijken van deze schilderijen Scheveningen, de Drunensche duinen of de Veluwe ziet. Ook de zeegezichten van Van Baars zouden die van de Noordzee kunnen zijn. Pas als er opeens een zeer on - Nederlands huis in dat landschap verschijnt, of cypressen die in Nederland niet groeien, realiseert men zich dat de inspiratiebron voor dit werk ook élders kan liggen.

In die landschappen van Van Baars zijn geen of nauwelijks mensen aanwezig. Het zijn mooie, rustgevende prenten, waarin men zelf de positie van de mens kan bepalen, als de natuur maar zichzelf mag blijven! De laatste tijd echter durft Van Baars het aan mensen in zijn landschap te plaatsen. Ook experimenteert hij, en is hij bezig nieuwe wegen te verkennen; ik zag een prachtig abstract van hem hetwelk waarschi nlijk niet geëxposeerd wordt; verder zag ik landschappen a.h.w. door 'ruitjes - ramen' (ik weet niet hoe ik dat precies moet omschrijven: men stelle zich een groot raam voor dat door hout verdeeld is in vele kleine raampjes): ieder klein raam laat zijn 'eigen' landschap zien, terwijl dat tegelijk deel is van het grote landschap; op die manier is 'zand' in het ene landschap 'lucht' in het andere, en deze verwisselbaarheid der elementen is zeer boeiend. Ik ben benieuwd tot welke hoogte dit talent van Van Baars — die thans voor het eerst op Curaçao exposeert — zich zal ontwikkellen. Wat hij nu liet zien, boeide zeer, maar de fase van de abstractie doet veel meer vermoeden.

De landschappen en zeegezichten van Van Baars zijn tot 3 janauri 1984 in de Taveerne te bekijken. De prijzen van de diverse schilderijen — men houde er rekening mee dat Van Baars gewend is in dollars te denken — zijn zeer redelijk. Ik vermoed echter dat de plaats van expositie een te gering aantal kijkers met zich mee zal brengen, en dat is jammer.

SYBREN PAUL